

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2022/2023-2023/2024
(skrajne daty)
Rok akademicki 2022/2023

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Archeobotanika
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Archeologii
Kierunek studiów	Archeologia
Poziom studiów	studia II stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	I rok, 2 semestr
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr hab. Maria Lityńska-Zajęc
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr hab. Maria Lityńska-Zajęc

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykt.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
2	15	15							4

1.2. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

- zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

ZALICZENIE BEZ OCENY - WYKŁAD

ZALICZENIE Z OCENĄ – ĆWICZENIA

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Ogólna, na poziomie licealnym, wiedza z zakresu botaniki i geografii.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

	Celem wykładów jest:
C ₁	Poznanie podstawowych pojęć z zakresu archeobotaniki
C ₂	Zapoznanie studentów z rolą źródeł archeobotanicznych w badaniach różnych form aktywności gospodarczej człowieka w pradziejach i średniowieczu.
C ₃	Zapoznanie studentów z rolą szczątków roślinnych w poznaniu historii gatunków uprawnych i historii rozprzestrzeniania się rolnictwa
C ₄	Zapoznanie studentów z wzajemnymi relacjami człowiek-środowisko przyrodnicze i ze skutkami przeszłej aktywności człowieka w środowisku naturalnym.
C ₅	Zapoznanie studentów z historią zbiorowisk roślinnych: leśnych, łąkowych, pastwiskowych i polnych

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu STUDENT:	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Rozumie literaturę specjalistyczną z zakresu archeobotaniki	K_Wo7, K_Uo3
EK_02	Zna i rozpoznaje, na podstawie nazw łacińskich, podstawowe rośliny wskaźnikowe świadczące o aktywności człowieka	K_Wo2, K_Wo6
EK_03	Potrafi zinterpretować zespoły szczątków makroskopowych	K_Wo2, K_Wo6, K_Uo3, K_Uo8, K_Ko1
EK_04	Potrafi zinterpretować diagram pyłkowy	K_Wo2, K_Wo6, K_Uo3, K_Uo8, K_Ko1
EK_05	Potrafi przedstawić historię zbiorowisk naturalnych i antropogenicznych	K_Wo2, K_Wo6, K_Uo3, K_Uo8, K_Ko1
EK_06	Zna i umie przedstawić historię rozprzestrzeniania się rolnictwa	K_Wo6

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne Wykłady		Liczba godzin
1	W-1 Archeobotanika: źródła, metody, wyniki.	2
2	W-1 Datowania szczątków roślinnych	1
3	W-2 Podstawowe pojęcia palinologii	1
4	W-2 Wskaźniki antropogeniczne w diagramach pyłkowych	2

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

5	W-3 Materiały roślinne podstawą interpretacji gospodarczych	3
6	W-4 Materiały roślinne podstawą interpretacji ekologicznych	3
7	W-5 Historia roślin uprawnych i rolnictwa	2
8	W-5 Historia rolnictwa w pradziejach i średniowieczu na podstawie źródeł z terenu Polski	1

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
C1- Szczątki roślinne jako źródło w badaniach archeobotanicznych; rola gatunków wskaźnikowych: uprawnych, łąkowych i pastwiskowych oraz ruderalnych
C2- Metody odtwarzania procesów gospodarczych (m.in. analiza przykładowych depozytów zbożowych; Szczątki roślinne jako źródło wiedzy o sposobie rolniczego użytkowania ziemi.)
C3- Metody rekonstrukcji naturalnych i antropogenicznych zbiorowisk roślinnych
C4- Interakcje człowiek i środowisko w pradziejach i średniowieczu. Dzikie rośliny użytkowe. Analiza znalezisk
C5- Analiza diagramów pyłkowych i map izopolowych z terenu Polski. Wybrane przykłady

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład z prezentacją multimedialną

Ćwiczenia: analiza przykładów, praca indywidualna i w grupach.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	PROJEKT, OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	W, ćw
EK_02	PROJEKT, OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	W, ćw
EK_03	PROJEKT, OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	W, ćw
EK_04	PROJEKT, OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	W, ćw
EK_05	PROJEKT, OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	W, ćw
EK_06	PROJEKT, OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	W, ćw

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wykład: aktywny udział w zajęciach
Ćwiczenia: aktywny udział w zajęciach, przygotowanie prezentacji/referatu na temat wybranego zagadnienia związanego z badaniami archeobotanicznymi.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	25
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	45
SUMA GODZIN	100
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	4

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	Nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	Nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Ralska-Jasiewiczowa M. (red.). 2004. Late Glacial and Holocene history of vegetation in Poland based on isopollen maps. W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences, Kraków. PDF do pobrania na stronie Instytutu Botaniki im. W. Szafera PAN
2. Lityńska-Zajac M., Wasylikowa K. 2005. Przewodnik do badań archeobotanicznych. Sorus. Poznań.
3. Dybova-Jachowicz, S., Sadowska, A. (red.). 2003. Palinologia. Instytut Botaniki PAN, Kraków (rozdział Czwartorzęd).

Literatura uzupełniająca

1. Rybicka M., Wacnik A. (red.) Wpływ człowieka pradziejowego i z okresu średniowiecza na środowisko Pojezierza Gostynińskiego, Rzeszów.
2. Wasylikowa K. 1994. Co to jest archeobotanika, (w:) K. Wasylikowa (red,) Warsztaty Archeobotaniczne, Polish Botanical Studies 11, s. 17-29.
3. Kruk J., Milisauskas S. 1999. Rozkwit i upadek społeczeństw rolniczych neolitu. Instytut Archeologii i Etologii PAN, Kraków.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej